

**Oświadczenie złożone
przez senatora Stanisława Gorczycę
na 33. posiedzeniu Senatu
w dniu 14 maja 2009 r.**

Oświadczenie skierowane do minister pracy i polityki społecznej Jolanty Fedak

Szanowna Pani Minister!

Pragnę zwrócić uwagę Pani Minister i państwa parlamentarzystów na pewien fakt, który został mi przedstawiony przez marszałka województwa warmińsko-mazurskiego. Wystąpił on do mnie w imieniu sołtysów. Problem dotyczy ubezpieczeń w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Pośród zadań wykonywanych przez sołtysów na zlecenie rad gminy znajduje się pobór podatków: podatku od nieruchomości, podatku rolnego itp. Z tego tytułu sołtysi otrzymują prowizję od zebranych kwot (inkaso), a zadanie swoje wykonują na podstawie zawartej z gminą umowy o dzieło lub umowy zlecenia.

Według art. 8 ust. 2a ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, tekst jednolity – DzU z 2007 r. Nr 11, poz. 74, zawarcie takich umów skutkuje obowiązkiem ubezpieczenia sołtysów przez gminy na zasadach ogólnych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Takie ubezpieczenie, według KRUS, skutkuje utratą prawa do ubezpieczenia w KRUS. Dzisiaj wytworzyła się taka oto sytuacja, że rolnicy tracą prawo do ubezpieczenia w KRUS, w niektórych przypadkach z mocą nawet kilku lat wstecz. Ponadto sołtysi zostali zobowiązani do spłaty należnych składek ZUS wraz z odsetkami.

Tymczasem w zeszłym roku Sąd Najwyższy w swoim orzeczeniu z dnia 17 lipca 2008 r., sygnatura II UK 348/07, w sprawie skargi kasacyjnej zaznaczył, że pogląd, iż zawarcie umowy zlecenia powoduje, że zleceniobiorca nie spełnia ustawowego wymogu niepozostawania w stosunku pracy i w stosunku służbowym (art. 5a ust. 1 pkt 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników) jest błędny. Sąd Najwyższy zaznaczył, że wykonywanie czynności na podstawie umowy zlecenia nie jest tożsame z wykonywaniem pracy na podstawie stosunku pracy lub pozostawaniem w stosunku służbowym. Tym samym należy uznać, że wykonywanie czynności na podstawie umowy zlecenia nie stanowi podstawy do wyłączenia z ubezpieczenia społecznego rolników.

Pomimo tego biura KRUS stwierdzają ustanie ubezpieczenia społecznego rolników z tytułu zawarcia przez nich umowy zlecenia, uzasadniając, że każdą sprawę traktują indywidualnie i nie czują się związani treścią orzeczenia Sądu Najwyższego.

Przysparza to spraw sądom, bo każdy w ten sposób potraktowany sołtys rolnik będzie dochodził swoich spraw w sądzie, a ponadto cała sytuacja tworzy niepotrzebne napięcia społeczne.

W związku z tym zwracam się do Pani Minister z prośbą o zainteresowanie się problemem i ewentualnie jednoznaczne uregulowanie przepisów, które nie budziłoby kontrowersji i nie wywoływało sporów, lub wydanie wytycznych dla KRUS o postępowaniu w takich sprawach.

Nie muszę nadmieniać, że sytuacja wymaga pilnego działania. Jednocześnie chciałbym prosić Panią Minister o poinformowanie mnie o sposobie rozwiązania przedstawionego przeze mnie problemu.

Z poważaniem
Stanisław Gorczyca